

Z Marshallovim načrtom hočejo ZDA najti nove trge in s tem preprečiti grozečo gospodarsko krizo

Pariz, 25. — Sestanek treh zunanjih ministrov Molotova, Bevinxa in Bidaulta, na katerem bodo razpravljali o Marshallovem predlogu za ameriško pomoč Evropi, postaja vedno bolj osrednja točka. Medtem sta poljska in češkoslovaška vlada poslali sovjetski, angleški in francoski vladi note, v katerih sporočajo, da želita sodelovati pri izvajanju Marshallova načrta. Poljska vlada hoče prisostvovati tudi konferenci treh ministrov, Ameriški zunanji minister Marshall je danes sporočil, da ameriška vlada nima namena poslati govorcev na pariško konferenco. Češkoslovaška vlada pa je vprašala, ali bi bila gospodarska pomoč Evropi, ki jo ameriško javno mnenje edino v tem, da pričena tudi Ameriki grozi gospodarska kriza. Zaradi tega si vodilni krogi želijo povečati čim bolj svoj izvoz, najti nove trge in s tem preprečiti grozečo gospodarsko krizo. Nadalje piše »Pravda«, da vidijo nekatere osebnosti med Marshallovim načrtom in Churchillovo zamisljivo Zdrženih evropskih držav neko zvezo. »Pravda« se boji, da hočejo določiti krizo vprašanje gospodarske obnove Evrope nadomestiti z naznami Maršala in se bolj izrazito postaviti Maršal proti Vzhodu.

Komisija za Grčijo izročila svoje poročilo

Lake Success, 25. — Preiskovalna komisija za Grčijo je izročila Varnostnemu svetu svoje poročilo. V poročilu zatrjuje — kakor je bilo pričakovati — da so Jugoslavija, v manjši meri Albanija in Bolgarija podpirale grške demokratske boje. Vendar pa komisija ugotavlja, da je za sedanjí položaj na Balkanu odgovorna notranja politika grške vlade, ki je tudi odgovorna za priganjanje slovaških manjšin v Grčiji. Poljska in Sovjetska zveza sta odklonili podpis na poročilo. Francija pa se je vzdrla. Preiskovalna komisija je ugotovila, da grška vlada slabo ravna z makedonsko manjšino. Ravno priganjanje s strani grškega orožništva je vzrok, da je toliko Slovanov pobeglo v sosedne države. Komisija je tudi prepričana, da so se bivši ELAS-ovi borci in drugi grški demokrati množično izselili v sosedne države zaradi priganjanja, ki ga izvaja grška vlada. Komisija je dalje ugotovila, da vlada v vsej Grčiji splošno nezadovoljstvo, pravi pa, da ne more označiti položaja v Grčiji kot državljansko vojno.

Žetev v ZSSR in ZDA rekordna

Poročila o stanju žetev v državah, ki pridejo v prvi vrsti v poštev za izvoz, so razmeroma ugodna. Tako predvidevajo v Sovjetski zvezi zelo dobro žetev pšenice. Angleška kmetijska delegacija, ki se pravi te dni pogaja za sklenitev nove trgovske pogodbe s Sovjetsko zvezo, upa prav zaradi tega, da bo uspešna, in pričakuje gre za izvoz sovjetske pšenice v Anglijo. Letna v Zdrženih ameriških državah bo letos urešana. Računajo, da bodo ZDA pridale eno milijardo 410 milijonov bušev (1 bušel je 36 litrov) pšenice. Lansko leto je žetev dala 1 milijardo 156 milijonov bušev. Ta cenitev velja lešada pod pogojem, da ne nastopi zima. Mnogo manj ugodna so poročila iz Francije. Tako računajo, da bo letos pšenice, to se pravi, da bo žetev znašala komaj polovico letnega. Največjo škodo je napravil mraz; osim tega je popolnoma propadla na površini 1,75 milijona ha. Češkoslovaška vlada s prvimi poročili pokušala prepričati kmetstvo, da bi to zubo nadomestili z novo pomladansko setvijo, je danes poseljena s pšenico vsega, komaj 3 milijona 350.000 ha zemlje. Po vsem se zdi, da bilo leto posejano okoli 10 milijonov ha površine manj kot leto pred. Žetev v Italiji bo tudi slabša, ne to došlejo predvideti, ker je v zadnjem času neurje napravilo večjo škodo pšenici. Tako cenijo, da bo pridelavec znal precej manj kot milijonov stotov. Prvotne cenitve so namreč predvidevale pridelavec 10 milijonov stotov, ki bi ne bilo izpad popuščne letine. V Beogradu poročajo, da bo po poročilih gospodarskega sveta zimska žetev za 10 do 15% slabša kot so doslej predvidevali.

Kje je železni zastor?

Poljsko-angelska trgovinska pogodba, ki je bila sklenjena te dni, kaže milijonov dolarjev v znesku letane liste »Kocospolitiz« in sprejema pripisati tudi določeno količino pšenice. Mi mislimo, da poročilo ni bilo zgolj samo množičnemu zastoru, temveč da bodo zanesle uspešno pravino prečeni tudi ostanki Kanala. Poljska bo iz Anglije dobavljala predvsem stroje, za 10 milijonov dolarjev v Anglijo ministrstvo list »Glas Lidu« kotavljala, da pompi sporazuma in priki, ki se venomer napovedovali orientirani. Rumunija plačuje za zlatom svoje najnoveše nabavke v ZDA poročila slovaških listov so v zadnjem času pripeljali z letali iz Bukareste v Trst okoli 50 ton zlata, ki predstavlja vrednost okoli 300 milijonov dolarjev.

Delavci pozivajo ZVU

Včeraj so po vseh velikih tovarnah prebrali sledeče pismo delavcem, ki hočejo, da za njegovo vsebino zve tudi ZVU. Zavezniški vojaški upravi — Trst. Delavci velikih tržaških tovarnov, organizirani v SIAU, želijo sestane z Zavezniško vojaško upravo in z njo razpravljati o sledečih vprašanjih: 1. Kaj namerava ukreniti ZVU za izboljšanje obupnih ekonomskih razmer delavcev? 2. Kako namerava ZVU preprečiti fašističnim in neofašističnim elementom teroristične akcije z bombami proti prostorom ljudskih organizacij? 3. Iz kakšnih razlogov skuša ZVU odvrti štet, običaje in kulturno udejstvovanje slovenskega prebivalstva tržaškega ozemlja in čemu ni dovolj gledališke doornave v ta namen? Če je ZVU pripravljena pristati na ta sestanke, naj po mestnem časopisu sporoči dan, uro in kraj, kamor naj pride delegacija imenovanih delavcev na razgovor.

Dar kanadskih izseljencev maršalu Titu

Ljubljana, 25. (Tanjug) — Predsednik vlade FLRJ maršal Tito je danes v prisotnosti notranjega ministra Aleksandra Rankovića in notranjega ministra Slovenije Borisa Kraigherja sprejel delegacijo jugoslovanskih izseljencev iz Kanade, ki so se pred kratkim vrnili v domovino. Delegacija je maršalu Titu podarila nov avtomobil. Maršal Tito se je za darilo zahvalil in se z delegati prisrčno razgovarjal.

Gromiko bo govoril ob obletnici ustanovitve OZN

Lake Success, 25. — Sovjetski delegat pri Varnostnem svetu Gromiko bo ob obletnici podpisa listine Zdrženih narodov imel po radu OZN govor kot namestnik sovjetskega zunanjega ministra. Govoril bo tudi predsednik Truman, Ramadier, Attlee in Čankajšek.

De Gasperijeva odgovornost za fašistične zločine na Siciliji - Velike količine orožja v prostorih protiboljševiške fronte

Rim, 25. — Dogodki na Siciliji so imeli svoj odmev tudi v sicilijanski pokrajinski skupščini, kjer so razpravi predlagali vladi nezaupnico. Predlog je bil po razburljivosti stji z majhno večino zavrnjen. Glavna federacija dela je izglasovala resolucijo, s katero zahteva ukinitve neofašističnih strank in njihovega tiska, energične ukrepe proti sicilijanskemu banditizmu. Federacija zahteva tudi imenovanje parlamentarne preiskovalne komisije, ki naj razčisti dogodke. Prva posledica sicilijanskega terorizma je bila proglasitev splošne stavke v Palermo. Stavka je bila proglasena v znak protesta zaradi neudarnosti ukrepov vlade, ki ni kos poljubni Levčarske stranke na Siciliji ugotovljajo, da so sedanjí nerediti posledica sestava protidemokratske centralne vlade. Bandit Giuliano, ki vodi vse teroristične akcije na Siciliji, je po mnenju levice slepo orodje veleposelnikov. Giuliano je izjavil, da in tako veleposelniki prikrivajo svoj lastni fašistični bes. Danes jutraj je delavstvo prekinilo splošno stavko in se zopet podalo na delo. Po svojem fašist čem značaju je v Palermo najbolj znana tako zvana »epitboljševiška fronta«, kateri pripadajo ostanki skvadrizma, najbolj vroči monarhisti in qualurquisti. Pod pritiskom delovnega ljudstva je bila policija prisiljena preiskati prostore te organizacije, kjer je odkrila ogromne količine bomb, palic in revolverjev. Policija je artilarija voditelja Cipollo in 60 drugih članov te organizacije. Tudi v drugih mestih Italije so delavci izrazili svojo solidarnost s sicilijanskimi delavci ter so poročila vse italijanske demokrate, naj stopijo v obrambo demokracije, ki je posebno v nevarnosti po sestavi nove De Gasperijevе vlade, v kateri so sami desničarji. Vse zasedanje konstituante je bilo posvečeno dogodkom na Siciliji. Interpelirali so poslanci levice. Notranji minister Scelba je v svojih odgovorih skušal na vse načine prikazati dogodke kot delo banditizma, z njima nikake zveze s socialistim in političnim življenjem otoka. Vsi govorniki, kakor Lussu, Musetto, Cossio in Scocimmaro so odklonili izjave notranjega ministra, ker je skušal skriviti in zmanjšati pomen

Novе stavke v Franciji Največje breme nosi vedno delavstvo - Thorez o Nemčiji, reparacijah in o Marshallovem načrtu

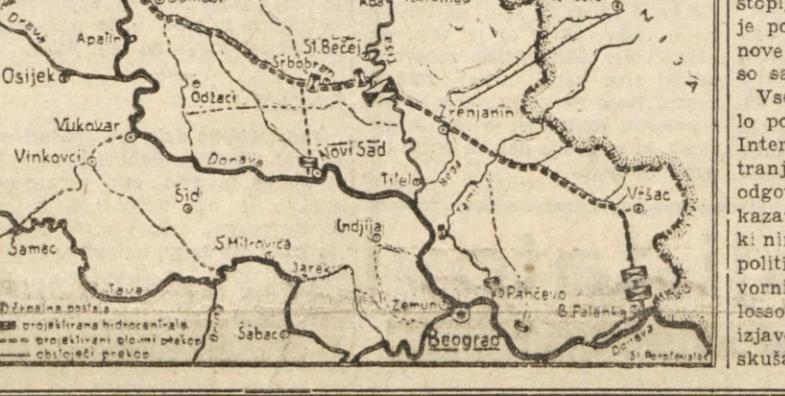
Pariz, 25. — Zdi se, da se vlada kljub izglasovanju Schumannovega finančnega zakona ne bo rešila nadaljnje krize. Zaradi tega je umljivo, da se je danes pod predsedstvom predsednika republike Vincenta Auriole sesal ministri svet in pooblaštil Ramadier, naj zahteva v parlamentu glede vprašanja vidne gospodarske politike zaupnice Sele po tem glasovanju da se politično ozračje v Franciji vsaj deloma razjasni. »Humanité« piše, da je odgovornost za sedanje stanje ugotovljena. Kadarko meša vlada vzeti denarja tam, kjer je in kadar nose hkrati znižati nepotrebnih stroškov, tedaj je pač ugodno prisiljena prisiliti na delavstvo. Hkrati pa prihajajo vesti, da se medni spori v Franciji nadaljujejo. Res je sicer, da se spor namencev bank in velikih magazinov bliža zaključku, toda v ostalih gospodarskih sektorjih se stavke vedno bolj širijo. Tako so v Citroenovih tovarnah zapustili delo vsi delavci. V rudnikih severne Francije stavka nad 180.000 delavcev. Tudi v Valencijskih premogovnikih stavka 25.000 delavcev. Njihova dnevna produkcija znaša povprečno 11.000 ton. Spori manjšega značaja so izbruhnili tudi v usnjarnah in papirni.

Italijanski delavci solidarni s tržaškimi slovenskim ljudstvom

Ko so zaveziške oblasti prepovedale kulturno predstavo Slovskega narodnega gledališča, se naš demokratski borci v Trstu in STO-ju, marveč obsjajo to pristransko dejanje pristojnih oblasti tudi italijansko demokratsko ljudstvo. Objavljamo protestno pismo, ki so ga brali delavci in uradniki v velikih tržaških tovarnah in delavcih: Slovenskemu prebivalstvu Slovenskega tržaškega ozemlja 23. t. m. bi se morala vršiti velika slovenska kulturna manifestacija, katero pa je naša zaveziška vojska oblest onemogočila zaradi pristranske oblake skupine sovinstov v Trstu. Ta ukrep spada v okvir vseh ostih dejanj, ki jih izvaja reakcija v Trstu proti demokraciji. Bombe, ki so jih vrgli neofašisti v kulturni krozek »Perossa«, oprotitve festozne ZVU in poslednji ukrep višjih zaveziških oblasti jasno dokazujejo, da hočejo nekateri ustvariti tak položaj, proti kateremu smo se za čas narodno osvobodilne borbe odločno borili. Tovarši Slovenci! Mi, italijanski delavci iz ladjedelnice Sv. Marka, FMSA, tržaških skupnosti in ILVE nismo pozabili slovaške borbe proti fašizmu in odločno izjavljamo, da nas odloki in ukrepi ZVU ne bodo od Vas ločili nikdar! Mi delavci smo z Vami in se bomo z Vami odločno borili za dokončno osvoboditev vseh narodov! Življenje mladine v kolonijah Moskva, 25. (Tass) — Na tiskovni konferenci o rezultatih četrtega zasedanja izvršnega odbora Svetovne zveze demokratske mladine je tajnik Zveze govoril o enotnosti in sodelovanju demokratske mladine v svetu. V zadnjih mesecih se je v Zvezo včlanilo pet milijonov novih članov, ki so član 14 mladinskih organizacij raznih držav. Zvezi so priznali pravico udeležbe kot posvetovalni član pri gospodarskem in socialnem svetu OZN. Ciljna komisije, ki je obiskala Indijo, Indonezijo, Burmo in Malako, Jean Lotissier in Vidja Kanuga sta govorila o vprašanjih mladine v kolonialnih in odvisnih državah. V Madrasu, je dejal Lotissier, delajo pri manufakturi tobačka petletni otroci. V Kalkuti delajo na plantažah sedemletni otroci in hindujske žene s svojimi otroci, ki jih nosijo v culah na hrbtu. Zato je povprečna življenjska doba Hinduov 25 let. Izvršni odbor je sklenil, da nabrane podatke o življenju mladine v kolonialnih in odvisnih državah predal gospodarskemu in socialnemu svetu OZN in predlagal, naj o tem razpravlja še Svetovna sindikalna zveza, ki naj preuči, kako bi se izboljšali delovni pogoji mladine v teh deželah. Predlagal je tudi, naj se pred koncem leta skliče konferenca mladine južnovzhodne Azije. Tajnik Zveze je izjavil, da namerava ta predložiti gospodarskemu in socialnemu svetu OZN, naj se izdele skarta za mladince. Član izvršnega odbora in predstavnik republikanske Španje Gallego je poudaril, da mora mladina vseh svetov nadaljevati borbo proti francovemu terorju in proti fašističnemu režimu v Španiji.

PREKOP DONAVA - TISA - DONAVA NAJVEČJE GRADBENO DELO V ZGODOVINI JUGOSLAVIJE

Izboljšanje 500.000 ha zemlje - Deset novih hidrocentral - 781 km novih prekopov

V jugoslovanskem petletnem načrtu je predvidena zgraditve velikih prekopov, ki bo povežal Donavo s Tisom in se zopet spojil z Donavo. Prekop bo dolg 260 km, širok 60 m. Gradnja tega velikega prekopa z mrežo manjših zveznih prekopov, s številnimi hidrocentralami bo največje gradbeno delo v zgodovini Jugoslavije. Ves ta sistem prekopov bo služil ne samo veliki in ceneni plovi, temveč tudi odvajanju vode in namakanju velikih površin plodne zemlje. Ta sistem bo omogočil izboljšanje 500.000 ha zemlje. Sama kubarura zemeljskih del bo znašala okrog 75 milijonov kubičnih metrov. Na ta način se bo preprečila vsakoletna poplava in za mnogokrat povečala proizvodnja enega najbogatejših predelov Evrope. Električne centrale, ki jih bo okrog deset, bodo razen namakanju služile tudi za elektrifikacijo Vojvodine.

Glavni prekop bo tekel od Bezdana ob Donavi po dosedanem prekopu, ki bo razširjen na 60 m, ter bo pri Starem Bečuju dosegel Tiso in prešel na področje Banata; speljati bo nato mimo Zrenjanina (bivši Petrovgrad) in Vrika ter se bo zopet stekal v Donavo pri Banatski Palanki. Pri Starem Bečuju bodo Tiso zavezali, kar bo omogočilo reguliranje vodne površine in namakanje obširnih področij. Na tezu bo zgrajena velika hidrocentrala. Ker znaša višinska razlika med Beždanom in Banatsko Palanko 16 m, bo mogoče zgraditi vodoljni prekop 10 električnih central. Prekop bo zgrajen za veliko rečno plovo; skrajšal bo vodno pot od Bezdana do Banatske Palanke za 90 km. Celotni načrt predvideva zgraditve 284 km prekopov za veliko plovo, 415 km prekopov za srednjo plovo in 82 km prekopov za majhno plovo. Najvažnejši bo razen tega prekop Vukovar-Samec, ki bo dolg 50 km in bo s tem skrajšal vodno pot za 450 km, ker morajo sedaj ladje voziti iz Vukovara v Beograd.

Letovišča za delavce Beograd, 25. (Tanjug) — Letos bodo poslali veliko število delavcev na dopust v razna okrajšanja v hribe in na morje.

Film „Resnica o Pulju“ Zagreb, 25. — Glasilo Ljudske fronte Hrvatske »Vijestnik« poroča, da je končalo snemanje dokumentarnega filma pod naslovom »Resnica o Pulju«. V filmu prikazuje junaško borbo puljskega ljudstva za svobodo in proti brezobzirnemu ropanju in uničevanju narodne imovine, ki jo izvajajo sovražniki miru in demokracije. Film predčuje vrsto dokumentov, ki govorijo o nečloveških delih zloglasne civilne policije. V filmu je poudarjena enotnost Hrvatov in Italijanov ter privržnost puljske mladine k FLRJ, ki sestavlja delovno brigado »Slavka Grubišić« in jo pošilja na mladinski progo Samac-Sarajevo.

Pred splošno stavko ameriških delavcev

Stavka 250.000 rudarjev, 150.000 pristaniških delavcev, 80.000 Fordovih delavcev in delavci v čikaških klavnicah New York, 25. — Prvič v zgodovini stoji Amerika pred splošno stavko. Vse to je posledica izglasovanega zakona sužnosti, kakor ga imenuje delavstvu naklonjeni tisk in javno mnenje. Verjetna posledica zakona Taft-Hartley je predvsem ta, da se bo okrepilo Wallaceovo gibanje za ustanovitev tretje stranke podobne angleški laburistični stranki. Finančne posledice stavkovnega gibanja pa se zrcalijo v padcu valut. Vzrasla je prava epidemija stavk: preko 250.000 rudarjev je zapustilo delo. V stavko so stopili pristaniški delavci in pričakujejo, da bo jutri zapustilo delo 150.000 delavcev. V Chicagu je ustavljen delo v klavnicah in po došlih vesteh bodo stopili v stavko tudi delavci klavnic v Omani. V Fordovih avtomobilskih tovarnah v Detroitu stavka 85.000 delavcev. Osebe podzemeljske železnice v New Yorku je pričelo z belo stavko. Turci železničarji, kovinarji in delavci v industriji gumlja ter v ostalih avtomobilskih tovarnah nameravajo vsi stavko dovesti preklic Taft-Hartleyevskega zakona. V sindikalnih krogih so mnenja, da bo od 400.000 rudarjev, včlanjenih v CIO, stopilo v stavko 300.000. Sindikalni krogi so ogorčeni zaradi izglasovanja tega zakona, ki omejuje njihovo delovanje. Udeleženci stavke je izdalo proglas, v katerem pravi, da se bodo borili za pravico in volitve. Vladni strokovnjaki v delavskih vprašanjih predvidevajo najmanj za dobo enega leta velike nerade, kakršni Amerika ni doživela vseh zadnjih sto let. Gospodarski delavci so bili do večraj optimisti, pravijo, da bo treba računati na velike upore. Amerika je skrajša stopila v novo eksplozivno dobo, ki jo označujejo socialni spori.

Muzej za slepce

Praga, 25. (Tanjug) — V Pragi so odprli muzej za slepce. Razstavljene so tabele, ki prikazujejo razvoj tiska in pisave za slepce, kakor tudi razne predmete, ki se jih slepci poslužujejo pri svojem delu. Veliko zaslugu pri organiziranju muzeja ima tudi Sovjetska zveza, ki je darovala muzeju mnogo materiala. Nasop so otvorili beograjski pionirji. Za njimi so nastopili Bosanci in Hercegovci, ki so prikorakali na stadion s pesmijo: »Ide Tito prek Romanije«. Prikazovali so s simboličnimi vajami delo žanjic, koscev in drvarjev. Črnozgorci so prikorakali na stadion z delo žanjic, koscev in drvarjev. Vsi so bili v čisti in razkojni obleki. Ob zvočnih pesmi na stadionu so prikazovali vaje, s katerimi so prekosili same sebe. Za pesmijo »Na jurisu« so izvajali proste vaje, na pesem »Hej brigade«, na Čopovno briljantni valček ter na Garbinovo himno. Po vajah pa so odkorakali s stadiona ob pesmi: »E anche el tram de Opicina«. Nato je nastopila vojna mornarica, ki je prikorakala na stadion od treh strani in z vajami prikazovala vaje in barbo na morju, borbo z nevihtami, valovanje mornarice, veslanje in plavanje. Na koncu so sestavili peterokrako zvezdo, sidro in ime Tito in v obliki zvezde ter besede Tito odkorakali s stadiona. Prava pesem barv je bil nastop fizikulturnih Srbije v živo-barvnih in pestrih oblekah. Najlepši nastop Srbije na stadionu, nastop slovenske brigade pa so izvajali vojvodinci in vojvođanke. Dekleta in rumeni krilih so krakovali in popojno prikazovali valovanje zrelga žita. Nato moški kosijo, dekleta pa z upogibanjem kažejo, kako pada požeto žito. Po nastopu jahačev prikorakala na stadion jugoslovanska vojska. Vojaki s puškami se odcepilo od glavnine letovalcev ter v gostih vrstah korakajo na vse strani s puškami in pripravljeno. Je to krasna slika, ki kaže, kako nima naša vojska nikakih imperialističnih namerov ter hoče le ščititi mirno obcnvo domovine. Ko končajo z vajami, prikorakajo na stadion drugo vojaki in mornarji, ki nosijo pravo morje državnih in fizikulturnih zastav. Trenutek je mogočen in očarljiv. Na sredi stadiona stvorijo krog, okoli njega peterokrako zvezdo, nato zopet krog vojakov v modrih in rdečih dresih. Iz srednjega kroga se počasi dviga piramida vojakov, najvišji dvigne državno zastavo. Tedaj se sklonijo proti piramidi vse zastave v podporo, godba zagra »Hej Slovani«. Trenutek je slovesen in vsi gledalci se prevzetjo od veličanstva prazora, ki jim bo ostal trajno v spominu. Tako se je zaključil fizikulturni nastop na stadionu, nastop, ki se bil pogem barv in dela, upred vseh naših sil in napred, bodrilo za bodoče delo in napore, za napredek fizikulture in obnove domovine.

Rumunija plačuje za zlatom svoje najnoveše nabavke v ZDA poročila slovaških listov so v zadnjem času pripeljali z letali iz Bukareste v Trst okoli 50 ton zlata, ki predstavlja vrednost okoli 300 milijonov dolarjev.

Letos bodo poslali veliko število delavcev na dopust v razna okrajšanja v hribe in na morje.

Praga, 25. (Tanjug) — V Pragi so odprli muzej za slepce. Razstavljene so tabele, ki prikazujejo razvoj tiska in pisave za slepce, kakor tudi razne predmete, ki se jih slepci poslužujejo pri svojem delu.

TRŽAŠKI DNEVNIK

KOLENDAR

Četrtek, 26. junija
Rudolf, Rinica
Sonce vzhaja ob 5.13, zahaja ob 20.58.
Jutri 27. junij
Hema, Ladislav.

Spominski dnevi

1945 je bil voditelj narodov SZ generalistmu J. V. Staltru podoben naslov heroja SZ, obenem pa je bil odlikovan s drugim redom »Zmages«.

Siba novo mašo poje. Pri tem pozabljamo, da tudi pri otroku lepa beseda lepo mesto najde.

Vremensko poročilo

Meteorološka postaja je poslala siedeče vremensko poročilo: toplota maksimalna 25,4, minimalna 15,3 brez vetra, nebo jasno, morje lahno razgibano, toplota mornarja 24,5.

O odnosih in sikh
KPJK in SIAU-je s strankami bivšega CLN-a

Danes se bosta vrtili ob 21. uri o tem vprašanju dve predavanja. V krožku »Poligrafico bo govoril tov. prof. Ferlan, v krožku »Tomažič« pa tov. odvetnik Pogassi.

Sindikalne volitve

bodo v petek 27. t. m. pri Chapila ob 8. uri, Asociacione Mutua Malattia od 12. do 14. ure.

Pionirska prireditve

Ponirji v Matkovijah bodo zaključili solsko leto s prireditvijo na prostem — pod lipo — ki bo v nedeljo, 29. t. m. ob 17.30. Nastopili bodo iz kroga »Cuododella straja«, burko »Pavilha« ter deklaracijski mi in pevskimi točkami.

BORŠT PRI KOPRU

Zaključek šolskega leta bo naša šolska mladina praznovala v majhno kulturno prireditvijo. Malčki, ki so prvič po petindvajsetih letih obiskovali šolo v svojem jeziku, bodo podali s tem majhen obred, ki ga bodo pridobili. Učijo se kar tri krajske igrice: »Begnunčica«, »Mjirko in abecedar« in »Igrico o veseli nalogi«. Poleg teh pa še več deklaracij in pesmi.

Uspeh, ki ga je dosegla mladina v tem letu, je zadovoljivo. Nad 70% učencev je izdelalo z dobrim uspehom, dve deklici bosta celo sprejeti v gimnazijo v Koprju.

Sezona česnje smo zaključili z dobrim izidom. Četudi smo že zelo vročno v kribih, je vsa vesena pridelala nad slo k česnji. Kmetje so bili zelo zadovoljni, ker je bil odkupni center v Marezeh, kamor so sproti vozili in oddajali nabrano blago.

Novoizvoljeni odbor SIAU-je je te dni prevzel delo v svoje roke. Pozivamo zato vse člane te naše organizacije, da sodelujejo z njo, da bo delovanje mla bolj živo kot je bilo prej. Nalog je preprosto in treba je da jih bomo sami skupno reševali.

Mladina je vse premlaž aktivna, vodi bi morala v vaši in biti za vzgled vsem.

Promet v tržaškem pristanišču!

Predvčerajšnji mo spripelje Trst naslednje ladje: ameriška cisterna »Bradford Island« s 14.687 tonami bencna; ameriška ladja »James Poulidge« iz Galvestona s 8620 tonami žita; švedska motorna ladja »Forascka« z 279 tonami blaga; »Praskuje« se ameriška ladja »Cyrus F. Brady«, ki bo pripeljala premoč in angleško ladjo »Ocean Faith« s 1890 tonami raz-

Borba za vsakdanje življenje

Veljavnost dosedanjih mesdnih pogodb, ki so veljale za poledine stroke, je potekla s 30. apritom t. l. Zaradi tega so prišla nova poplavanja, ki naj bi rešila medno upravljanje. Toda vedno znova moramo ugotovljati, da so delodajalci v tem oziru zelo odprni in neudeveni. Zaradi njihovega stališča niso poplavanja potekala še nikdar mirno, hitro in brez zavlačevanja.

Z namenom, da bi se sporazumeli v upravljanju med, plač in draginskih doklad so se predstavniki delovnega ljudstva in delodajalci v tem oziru na sedenju Urada za delo sestali 28. in 29. t. m.

Delovno ljudstvo zastopajo predstavniki OOSS, ki bi želeli do dokončne ureditve plačilnih pogojev in sklenitve novih mesdnih pogodb najti možnost začasnega ureditve tega vprašanja. V ta namen so poskušali sindikalni predstavniki doseči pristaneč s strani delodajalcev, da se z ozirom na področje življenjskih prihrankov sporazumejo in določijo enotni začasni povzki za vse stroke, ki naj bi bil v veljavi do konca tega meseca, da do sklenitve nove mesdne pogodbe.

Glede draginskih doklad so se delodajalci drugo stališče, kot so ga imeli doslej. Na ta način bi hoteli prihraniti pri vsakem delavcu dnevno 35 lir. Oni predlagajo kot osnovo za draginski doklad 470 lir dnevno, sindikalna pa 505.

Zaradi neenotnosti pri začasni ureditvi ekonomskega položaja delovnega ljudstva, ki se je pojavila med delodajalci, ni uspel tudi večkratni sestanek med sindikalnimi predstavniki in predstavniki delodajalcev. Take in silne načine zavlačevanja pogajanj s strani delodajalcev dobro poznamo in jih nam ni potrebno tolmачiti posebej.

Zivljenjski položaj in borba za vsakdanji kruh narekujejo vsem ročnim in umskim delavcem enotnost, odločnost in doslednost. Vse to nam je potrebno, da dosegemo naše pravice.

Kdor teroriste brani, je njihov sokrivec

Se vedno prihajajo pisma od vseh strani, v katerih demokratično ljudstvo Trsta ostro obsodba teroriste, ki meče bombe na žene in otroke, kakor je bil slučaj v kulturnem krožku »Perossa«. Ti elementi bi radi za vsako ceno preprečili sporazum med različnimi strankami in ovrhali splošno pomirjenje.

Prebivalci okraja Ljudski vrti skoraj pravo v svoji spomenici, ki jo je podpisalo preko 100 ljudi, med drugim:

»Vsem poštenim mešancom je postalo jasno, da taka dejanja povzročajo tisti, ki so proti pomirjenju. Jasno je, da so kvallunkvizm in njegovi odgovorni za ta dejanja, ki se vršijo v času, ko so KPJK, SIAU in OF ponudili roko v spravo.«

Delavci pri gradbenem podjetju Paccanoni pišejo: »Ta zločin ni nič drugega kot nadaljevanje zločinov delovanja fašističnih krogov in ima nameni: sovraštvo in teror med narodi. Vsa ta dejanja se vršijo pred očmi policije in ZVU, ki s svojim postopanjem podpira teroriste. Kdor jih brani, je njihov sokrivec in nosi odgovornost za njihova teroristična dejanja.«

Pozivamo vse demokratske množice, da se združijo v borbi proti fašističnemu nasilju, za ljudski napredek in blagor, za materialni in kulturni razvoj na STO-ju.

Elektrifikacija Slovenskega Primorja

Za elektrifikacijo Slovenskega Primorja je predvidenih 270 milijonov lir.

V sezamskem okraju bodo letos zgradili 3 daljnovidne po 10.000 voltov za elektrifikacijo stevinih tasi.

V gorškem okraju pa bodo zgradili 5 km dolg daljnovid Col-Podkraj z napetostjo 25.000 voltov in transformatorsko postajo v Podkrajju.

Tudi v tolimskem in idrijskem okraju bodo elektrifikirali stevine vasi. Od Zirov bo podoben daljnovid od Idrije, kar bo znatno zboljšalo preskrbo idrijskega rudnika z električno energijo. Elektrifikacija bodo tudi okolice Cernekne.

Po priključitvi Slovenskega Primorja bodo napravili Pokrajski električni podjetja za Istru, Reko in Slovensko Primorje preizkušne, kolikor bodo na ozemlju Slovenije. Družave elektrarne Slovenije, v predelih Hrvaške in Istre pa do te naprave prevzelo Električno podjetje Hrvaške. Družave elektrarne Slovenije bodo imele svoje podružnice v Tolminu, Ajdovščini, Postojni in Sečani.

Glavna glasba v SZ

Največja novost lanske operne sezone v Sovjetski zvezi predstavljata nedvomno opera Sergeja Prokofjeva »Vojna in mir« po romanu Ljona N. Tolstaja. Opera je zelo dolga, njeno izvajanje traja dva večera. Kritika moskovskih časopisov poudarja njeno odličje, ki so v glavnem naslednje: bogastvo prvorov, veličastni zbori, novosti v instrumentaciji ter končno uspeh dirigenta Samosuda in koreografa Borisa Fensura.

Nadaljna novost je opera »Mama«, dela treh kompozitov: Vladasa, Fere in Malidibava. Motivika te opere sloni na kirgizskih epskih pesmih. Georjijek Mahvelidze je bil napisal opero na poemi Mustavelija »Taurielova legenda«.

Med sovjetskimi skladatelji je tudi mnogo žena. Tako je Barbara Gaigerova napisala opero »Bela« po noveli pesnika Lermontova. Zareva Levina je skladateljica »Poema v spomin Leninu«. Nina Makarova, žena skladatelja Hačaturjana, je objavila več kompozicij, med njimi simfonio in več manjših komornih skladb. Roza Romanova se je posvetila »Simfonično uverturo«. Lidija Auster je napisala »Estonsko uverturo«. Iz aerbejdžanske republike je poskusilo svojo srečo v komponiranju pet žena: Asja Sultanova, Emina Nazirova, Sajira Akhundova, Adnija Gusenova in Aga Badji Razeva. Nekateri imajo temenovanih plesno muziko za aerbejdžanske narodne instrumente. Tudi v Georjiji se bavijo žene uspešno s kompozicijo. Tamara Vakhbakhchivili in Tamara Chaverachvili sta napisali baleta »Bakhor praznik« in »Spartakus«, Dagmar Sitamova je skomponirala »Herojsko simfonijo«, suite za otroke, simfonično pesnitev »Hilica na gorah«, dočim je Olga Baramichvili ustvarila Gorskega pesnitev »Burevestnik«. Tudi Armenija in Turčija imajo priprano udeleževanje v glasbeni stroki, seveda predvsem v folklorni smeri.

Nova številka »Gozdarskega vestnika«

Izšla je dvojna (št. 3 in 4) številka »Gozdarskega vestnika« s naslednjimi vsebinami: Inž. Jozef Stander: Ljubna drevesa. — Inž. Martin Cokli: O pridobivanju borove smole. —

Resnica o jugoslovanskem patrolnem čolnu

Dne 18. t. m. je jugoslovanski patrolni čoln odplul iz oporišča Koprca na patruliranje obmejnih obalnih vod, da nadzira ladje, ki bi hotele prečkati mejno črto. Okrog 16.30 se je v daljavi prikazal neznan motorni čoln. Takoj ko je približal na nekaj sto metrov jugoslovanskemu patrolnemu čolnu, je posadka jugoslovanskega čolna razveselila jugoslovansko zastavo. Istočasno je to storila posadka neznanega čolna, ki se je izkazal za motorni čoln civilne policije cone A. Takoj ko so prišli v bližino jugoslovanskega čolna, so z zavezniškega motornega čolna spustili dva rafala z mitraljezom proti jugoslovanskemu čolnu. Zavezniški častnik, ki je bil na policijskem motornem čolnu, je nameril brozostreko proti jugoslovanski posadki. Isto tako so namerili samokretni tudi civilni policisti. Takoj na to sta prišli še dve policijski motorni ladji, ki sta bili v radijski brezžični zvezi z angleškim čolnom. Hočeš nečeš, se je morala posadka jugoslovanskega čolna predati policijskim. Vse to se je zgodilo 2500 m severnozahodno od Punta Grossa, torej ne v milijanskem zalivu, kakor so to hoteli nastopiti zavezniški v svojem tendenčnem poročilu, o katerem so se pisni reakcionarni glasili na široko razpisali.

Se vedno bombe v Trstu

Prejšnje noč so vrgli neznanec iz znanih krogov ročno bombo proti stanovanju Alojzija Polji v ul. Costalunga 172. Na srečo eksplozija ni povzročila ne škoda ne žrtve.

Ob 19. uri istega dne je našla policija eno ročno bombo tipa Breda in steklenico tritola z vžgalnikom na stopnišču med ulico 20. Septembra in ul. Pindemonte. Pobralca min Danilo Majer je oboje odstranil. Ozviženi skvadrimen hvalijo za vsako črno nadaljevanje s staro prakso iz Mussolinijevih časov. Demokratično ljudstvo se ogroženo sprašuje: Kako dolgo še?

O lefini v Brkinih

Sodje. Znano je, da so Brkini zelo bogati na sadnem drevju, ki donasa kmetovalcem precejšnje obdobje letnih pa prav bogate dohodke. Vendar pa so vsi sadni nasadi preveč zanemarjeni. Zaradi pomanjkljivosti jezenskega in pomladanskega škropljenja se okužena z brčcom. Čepljiva drevesa so ovitna s tanko papirno česnjevega mlijaz Jabolnice nasade pa je okužil kalifornijski kapar. Ako si hočemo zagotoviti čim večji sadni pridelek, moramo sadno drevje uspešno zavarovati pred temi in podobnimi boleznimi. Zato bodo morali Brkini se letos — v kolikor bo to še mogoče — bregopolno na prihodnje leto prirediti z naravnim in organiziranim uničevanjem sadnega mrčesa.

Zivljenje v Šempolaju

Zivljenje pri nas. Kulturno-prosvetno delo naših množičnih organizacij ni preveč razgibano. Najbolj delaven je pevski odsek prosvetnega društva, dočim so knjižnica, bralni in študijski večeri ter stencas skoro pozabljani. Miadina razmišlja, kako bi zgradila prosvetni dom. Hvalvedno zamisel toplo pozdravljamo.

SALEZ

Zena so volile. V nedeljo so se v naši vasi vršile volitve AFZ, ki so potekale v najlepšem redu. Volilo se na splošno vse članice. Se celo stare mamicе niso zaostale. Šlo je z največjim zadovoljstvom na volišče, ker so se zavedale, da si bodo prvič v življenju same izvolile svoje odborne vodstvo. Po pregledu izida volitev se je vršil zabavni večer. Med pesnjem zabavo je pevski zbor zapel nekaj zbranih pesmi. Nato je spregovoril tovariš o pomenu volitev ter o raznih krivicah, ki se godijo dan za dnem našemu ljudstvu.

Policajci-tatovi pred sodiščem

Včeraj zjutraj je govoril obtoženi železničar Catalan. Zatrjeval je, da ni sodeloval pri tatvnanju niti ni vedel razložit kako to, da so našli na njegovem vrtu vreče sladkorja. Priznal pa je, da je sladkor skrnil, ko je policija začela preiskovati zadevo. Tudi ta obtoženec je zatrjeval, da so ga na policiji pretepali, zato da so vsi njegovi zapiski nereseni. Sledil mi je civilist Pinti, ki je bil že enkrat obsojen, ker je kupil ukraden sladkor. Zatrjeval je, da je bil prisiljen podpisati zapisnik na policiji, ker mu je podinspektor Stefan grozil, da ga bo pretepel. Obtoženec je izjavil, da ga je že pri nekem zaslišanju Stefan tako pretepel, da mu je pokvaril bobnič. Vendar pa je Pinti vse čas med svojim kvasenjem zapadel v tako občina protislovja, da ostali obtoženci niso niti hoteli več govoriti v svoj zagovor, kot so sprevideli, da je vsako izmikanje zaman.

Popoldne je zopet govoril obtoženi Catalan. Tožilec Maruceri ga je vprašal, ali je podpisal zapisnik na policiji, ko ga je zasliševal inspektor Barbaro. Medtem ko je obtoženec zjutraj odločno trdil, da ni podpisal zapisnika, pa popoldne ni vedel odgovoriti. Zato mu je tožilec pokazal zapisnik tega zaslišanja z njegovim podpisom. Govorilo se tudi žene obtoženca, ki so trdile, imeli usta zatekla in da so se tožili nad bolečinami. V isti sapi

V kopalšču je utonil

Osebe Rdečega križa je včeraj ob 17. uri našlo v kopalšču »Pri svetiniku« osemletnega Puntina Jurčija iz ul. San Sergio 9. Detek se je pri kopanju utonil. Ker je bil v njem še nekaj življenja, so ga brž odpeljali v bolnico, kjer so ga sprejeli na IV oddelku. Njegovo stanje je resno in zdravnik niso gotovi, če ga bodo lahko rešili.

Pu svoji navadi spustim mimo sebe vrsto, nato poženem Lisanko, prehitim kolono — in jo spet puščam mimo.

Sem pa tja se mesec prebije na črnem nebu, podoben motni pugi. Tedaj postaja tudi mrak moten. Ponovno sem prehitel bataljon.

Kolono vodi Krajev. Njegova četa je na čelu. Pljuskajoč po vodi, po kateri: brodi, in mlatač z dolgimi kotli, ostro zari in gazi, narahlo upognjen kot vedno, z gornjim delom telesa naprej, ter s tem dale tempo ostalim. V koloni po štiri se premikajo borci, ne da bi zaostajali. Četa gre mimo.

Za njo — vozovi bolničarske vođa, ki je bil postavljen sredi borbenih edinic. S seboj vozimo štiričrtni ranjenec. Prepoznal sem našega čokatega, trebitastega zdravniškega pomočnika, starega Kirejeva. Med pohodom je neprestano skrbel za ranjenca: stopal je poleg voda, nagibal se nad nekom, nekaj popravljaj, zdelo se mi je, okrog glave nekoga; onega je skrivala tema.

Glej, tu je tudi potepuška edinica, Bozovanjčeva vojska.

Obišli smo Dolgorukovko ter se približali poti, prav tisti, ki je vodila k Volokolamsku in se tam skoraj pravokotno zlivala v Volokolamsko ceo.

Pred nekoliko dnevi, šestnajstega oktobra, so Nemci oarodoteli udarno skupino in navajali na to pot, računajoč s tem, da bodo s prvim udarcem prebili našo obrambo ter nato na tankih, kamionih in motokicah prodrli po Volokolamski cesti v Moskvo. Pri sovohzu Bulčevco so bili vrženi nazaj in naslednje dni zadržani na drugih položajih; niso hoteli verjeti v uspeh, ker jim je bila znana silba sila vojske, ki jim je na tem sektorju stala na poti. Zdelo se jim je: še en napor, še en udarec, in zapreka bo prebita, pot na Moskvo se bo odprla — asfalt Volokolamske ceste. Naše edinice, ki so se borile na poti, so se umikale. Toda že naslednjega dne so prav tisti polki, prav tisti bataljoni ponovno zaprli pot sovražniku, ponovno so ga prišli k temu, da vodi počasno in dolgotrajno bitko. Nemci so vanokrat mislili: to je poslednji odpor, poslednji boj — in tako so se trudoglavo drobili, ne da bi hoteli opustiti izbrano smer. Volokolamska cesta je ostala kot doslej oasišče njihovega glavnega sunka.

ALEKSANDER BECK

VOLOKOLAMSKA CESTA

Inž. Milan Ster: Računanje kuba-ture zaganeva lesa. — Dr. Bogdan Ditrich: Predelava in uporaba borovne smole. — Gozdarska in lesna posvetovalnica. — Sodobna vprašanja. — Zakon o petletnem planju. Stencas. — Dopisli. — Kratke vesti. — Gozdarski vestnik se naroda v Trstu pri Ljudski založbi v ulici Commerciale 34.

Zaključek češkoslovanske razstave

V umetnostni galeriji »Scorpones« se je včeraj zaključila razstava češkoslovanskih slikarjev in kiparjev, ki je vzbudila mnogo zanimanja med tržaškimi ljubitelji umetnosti. Zaključno predavanje je imela slikarka Marija Pošpišilova.

Inž. Milan Ster: Računanje kuba-ture zaganeva lesa. — Dr. Bogdan Ditrich: Predelava in uporaba borovne smole. — Gozdarska in lesna posvetovalnica. — Sodobna vprašanja. — Zakon o petletnem planju. Stencas. — Dopisli. — Kratke vesti. — Gozdarski vestnik se naroda v Trstu pri Ljudski založbi v ulici Commerciale 34.

Zaključek češkoslovanske razstave

V umetnostni galeriji »Scorpones« se je včeraj zaključila razstava češkoslovanskih slikarjev in kiparjev, ki je vzbudila mnogo zanimanja med tržaškimi ljubitelji umetnosti. Zaključno predavanje je imela slikarka Marija Pošpišilova.

Inž. Milan Ster: Računanje kuba-ture zaganeva lesa. — Dr. Bogdan Ditrich: Predelava in uporaba borovne smole. — Gozdarska in lesna posvetovalnica. — Sodobna vprašanja. — Zakon o petletnem planju. Stencas. — Dopisli. — Kratke vesti. — Gozdarski vestnik se naroda v Trstu pri Ljudski založbi v ulici Commerciale 34.

Zaključek češkoslovanske razstave

V umetnostni galeriji »Scorpones« se je včeraj zaključila razstava češkoslovanskih slikarjev in kiparjev, ki je vzbudila mnogo zanimanja med tržaškimi ljubitelji umetnosti. Zaključno predavanje je imela slikarka Marija Pošpišilova.

Spanger Vojmil - borec za svobodo

Nacifasisti so 19-6-1944 z zgodnjih jutranjih urah nenadoma vrtili v Malem Replu pri Parteku v hiso, kjer se je skrivaj partizanz Spanger Vojmil, ki je bil verjetno ovažen. Odpejali so ga v Sežano in po treh dneh v tržaški Coroneo.

SS-ovci so Vojmila vsak dan strano mučili v bunkerju na trgu Oberdan in četrti dan je mladi Vojmil izgubil vid in sluh. Proti koncu junija so ga odpeljali iz Coronea proti Sv. Šoboti, verjetno v ržarno, od koder se ni več vrnil. Mladi Vojmil ni še dovil sedem-najsto leto, ko je moral 1936. skrivaj zapustiti Prosek in se zateči v Jugoslavijo. Od tedaj je živel v Mariboru kot neumoren delavec za svobodo in sportnik.

1941. se je vrnil skrivaj v Trst. Fasisti pa so ga prijeli in odpeljali v Aquilo na prisilno delo. Po italijanskem polomu je Vojmil uspešno pobegniti in vrnil se je na Prosek ter šel k partizanom.

Fašisti zopet terorizirajo Napad na urednike listov „Il Lavoratore“ in „Il Progresso“

V zadnjih dveh dneh so fašistični pobalini, ki vedno mirgolojo po drevedru XX. septembra, zahrbtno in v veliki premoči napadli glavnega urednika »Progressa« Ruggera Bartolucci in urednika »Lavoratore« Petra Liebleina. S svojimi napadi hočejo fašistični smrkarje terorizirati demokratične novinarje, ki v svojih časopisih razgaljajo pred ljudstvom nanovo se porajajoči fašizem v Trstu. Sedveda je kakor vedno tudi sedaj prišla policija preporno. Napada sta se izvršila takole:

V torek zvečer se je Bartolucci po drevedru XX. sept. sprejel pri družbi dveh prijateljev in tovarišev v študiju. Ko so prišli do bara Voltolina jih je obklobo okrog 20 smrkolovov, ki so zahtevali od Bartolucci pojasnila, če dela pri »Progressu«. Ko sta ga hoteli nje-gova dva prijatelja braniti, jima je vodja bande zagrozil. V istem trenutku so pričeli ostali toli s pestmi po Bartolucci, ki se mu je posrečilo zateči se v sladoledarno Zampoli, kamor pa se napadaleci niso upli vstopiti.

Včeraj popoldne pa je verjetno ista banda okoli 13. ure popoldne napadla urednika »Il Lavoratore« Petra Liebleina. Pred sladoledarno Costa je eden izmed bande, ki je sedela za mizami zavpil: »Poglejte, po cesti gre urednik Lieblein!«, prik-lar so se takoj dvignili in ga nadeli bitja in pestmi. Podrli so ga na tla in ga brcali po vsem telesu. Tovariš Lieblein, ki se je branil, kolikor je pač mogel, se je zatekel v kavarno Sv. Marko. Medtem so ga še enkrat dohiteli in ga tolkli s stoli po glavi.

Poleg teh dveh napadov na demokratična novinarja so v torek okrog 18. ure ponovno v drevedru XX. septembra napadli mladenozobil fantalini mladega antifasisti-ta tovariša K. S.

Akcija za nabiranje pelina

Hrpelje-Kozina. — Na pobudo okrajnega odbora za počitniške kolonije se je 17. t. m. v Hrpeljah-Kozini organizirala akcija za nabiranje pelina. Akcije so se udeležile masovne organizacije Hrpelje-Kozine in vseh okolinskih vasi, ki so nabrale skupno 2515 kg pelina.

Najbolj aktivna se je pokazala sindikalna podružnica nameštencev državnih in pravosodnih ustanov pri Okr. LO za Sežano, ki je ta dan nabrala 633 kg pelina ter poleg tega tudi navtorila na kamionu vsvo kolonijo nabrane pelina. Zelo dobro se se izkazale tudi žene in mladina iz Hrpelje-Kozine, mladina iz Ociale, vasi: Tublje, Klanc, Famije, Gorice, podružnica »Prerad« v Kozini in drugi.

Pelin bodo oddali tovarni za izdelavo zdravil v Ljubljani po L. 16.90 za kg. Izkupček pa bo šel v fond za počitniške kolonije.

S to akcijo so naši ljudje ne samo materialno prispevali lep delček za pomoč našim otrokom, marveč so tudi pokazali veliko razumevanje za napore in trud, ki ga naša ljudska oblast vlaga na tem polju.

BABIČI

Protivoljno delo pri gradnji nove hiše. Tovariš Babič Francu, ki je bil od fašizma zelo preganjan, gradijo te dni novo hišo, katero so mu požgali tekmo borbe fašisti. Na KLO Marezeh, kamor so se Babiči priključili, so se dogovorili, da bosta dva tovariša dnevno pomagala zidarim. Ze od ponedeljka, 16. tega meseca se izmenoma vrstijo in radovoljno pomagajo tovarisu, da bo čimprej prišel znova do svoje hiše.

Tovariš Babič vzdržuje kljub nesreči, ki mu jo je prizadel fašizem, svojega očeta in mater, ki sta vsa izbrpana od dela doma v neki zaslini kuhinji.

Tako si ljudstvo pomaga samo. Danes enemu, jutri drugemu. Požgana slovenski domovi rastejo znova iz ruševin, lepi, trdniji in svojedobnejši. V bratski slogi si jih gradijo ljudstvo samo — brez primisi Trumanovega kvajasa.

Skladivom je ubil tovariša

Včeraj zjutraj med 3. in 4. uro je hotel neki običajen klient spraviti svoj avto v garazo na trgu Ospedale št. 2, k je last Ivana Solija. Čudno se mu je zdelo, da je našel glavna vrata odprta in da mu nočni čuvaj ni prišel naproti, kakor običajno.

Ko pa je vstopil, je našel 19-letnega čuvaja Salvatora Farino, doma iz Palerma in bivačega v ul. Gambini 37, na svojem ležaju v garazi nezavestnega in z razbito glavo. Farino je poklical avto Rdečega križa, ki je ranjenca pripeljal preko ulice v glavno bolnico. Zdravniki so se potrudili, da bi mladenič rešili življenje. Vendar to zaradi razbite lobanje in prevleke izgube krvi ni bilo več mogoče in je Farina ob 5.15 umrl, ne da bi prej prišel k zavesti in podal kakšno izjavo.

Policijska »Leteča četa« je takoj začela s preiskavo. Objeko ubitega so našli lepo zloženo na tistem mestu, kamor jo je običajno polagal, kadar je šel spat. Manjkalo ni ničesar in tudi med orodjem v garazi ni bilo opaziti nobene tatvine. Zato se sumili, da ne gre za tatvino, ampak verjetno za uboj radi političnih ali ljubzenskih zadev, v katerih bo zapleten kak izmed umorjenjeh znanec ali tovarišev.

Ob 7. uri je prišel v garazo na delo 19-letni Daniel Laurini, doma iz Pazina, ki običajno prenočuje v ljudskem prenočišču v ul. Gozzi. Ko so ga začeli izpraševati, je hoteli ponuditi, da se zaveje v protislovja in se s tem izda. Po daljšem obnavljanju je izjavil, da je on ubil svojega tovariša.

Po njegovi izpovedi je prišel okrog 3. ure v garazo in prosil Farino, da bi prenočil pri njem, ker je bilo njegovo prenočišče že zaprto. Ta je privolil. Pozneje sta se sprla zaradi nekga članka v časopisu »Corriere Lombardo«. Farina mu je v prepričanje priložil dve zaščitni. Ne da bi kaj rekel, je Laurini vedel nato tri, kar težak bit, ki je bil podožen z guma in udaril nič hudega slutečega Farino z njim večkrat po glavi.

»Ko sem to storil, je dejal ubijalec, sem ga položil na ležišče, poljubil na čelo in sbežal.«

Policija skuša dognati, v koliko odgovarjajo te izjave resnici. Ker so našli, kak rečeno, umarjenčevco objeko lepo zloženo sumijo, da je bil ubit v postelji in nepritakovano. Te okoliščine so zelo važne, ker morajo ugotoviti, ali gre za pre-mišljen umor, ali je umor oršel iz prepria in nepremišljen. Preiskava in zasliševanje zaprtega ubijalca se nadaljuje.

Izlet na Krn

Sportno društvo pri Sv. Ivanu priredi v nedeljo 29. t. m. izlet na Krn (s kamionom do Drežnice). Prijave v tobakarini Kocjančič in na sedenju krožka (Prosvetni dom S. Skamperle) kjer se dobe vse potrebne informacije. Odhod je ob 4 h zjutraj izpred spomenika »Rossetti«.

CENE NA ŽIVILSKEM TRGU

Trst 25. junija

Zivila kg	Cene na deblu lir	Cene na drob. lir
Krompir	25-37	33-44
Grah	90-140	140-180
Stročji fižol	60-110	80-120
Bučke	12-40	20-30
Kumarice	35-60	35-60
Radič	20-120	35-140
Solata	15-50	20-60
Spinaca	40-100	60-120
Jasmina pesa	15-30	40-60
Cebula	25-40	40-60
Paradižniki	25-70	40-60
Korenje	30-50	40-60
Česnje	30-120	40-140
Marelce	100-170	160-240
Breskve	100-140	180-240
Grozdičja	70-80	80-100
Gozdne jagode	—	480-560
Pomaranče	190-200	280
Limonce	50-85	80
Slive	15-120	160-140
Hruške	55-120	100-140
Borovnice	50-80	90-100
Figе	110	120-140

Zaradi primerjave cen oona A cenami, come B objavljamo tudi cene iz Koprca.

CENE NA ŽIVILSKEM TRGU

Koper 25. junija

Zivila kg	Cene na drob. Lir
Krompir	32
Grah	28-45
Solata	35
Stročji fižol	50
Kumarice	25-40
Radič	50
Spinaca	22
Cebula	25-40
Paradižniki	20
Česnje	25-40
Marelce	50-70
Hruške	55-70
Grozdičje	40
Smokve	80
Neslje	45
Artičoki	45
Glavno zelje	35
Slivke (tisti)	35
Jačka (kom.)	10

Odluku št. 16.

Odluk ZVU št. 16 je med drugim odredil odložitve vseh zakonitih in pogodbenih dolobov za dobo 12 mesecev po objavi dneva, ko konča nehanja vojne. Ker se ob koncu vojne ni moglo izvršiti vseh pogodbenih zakons